

[Oluf Pedersen.]

afviklingsplan, men det forstår jeg at der bliver mulighed for i morgen, mens vi i dag holder os til ændringsforslagene.

Der er kun 3 ændringsforslag, som der er uenighed om, og hvad disse angår, kan jeg give tilslutning til både nr. 359 om et jernbanefærgeleje til trafikken fra Norge, vort broderland mod nord, som har sat så meget ind på at få denne rute, og til nr. 405 om lån til køb af jord til landbrug og byggeri til nye brug. Tesktanmærkningen under nr. 337 om 60 mill. kr.s besparelse på forsvaret kan jeg også anbefale, idet jeg henviser til mine udtalelser i fjor, da jeg henstillede, at man foretog nye, større besparelser.

De kommunistiske ændringsforslag vil jeg under de givne forhold anbefale at stemme imod.

A. Lyng: Det er store beløb, der atter i år søges bevilget til drifts- og anlægsudgifter i Grønland, og vi grønlandske medlemmer er glade og taknemlige for dette bevis på vilje til at hjælpe Grønland frem. Jeg vil derfor gerne anbefale finanslovsforslaget til vedtagelse. Der er dog enkelte poster, jeg ikke kan tiltræde, og jeg vil også gerne have navneforandring for enkelte poster.

Under ændringsforslag til forslag til finanslov for 1957-58 § 27 I. 14. vedrørende de søgte bevillinger til den kgl. grønlandske handel vil jeg bemærke, at jeg gerne vil foreslå, at en udgift under industri- og fiskerianlæg på 1 mill. kr. til et salteri i Holsteinsborg får navneforandring til bevilling til industrianlæg (fiskefiletfabrik). Det, de lokale myndigheder, erhvervsorganisationer og den kgl. grønlandske handels afdeling i byen ønsker, er en filetfabrik. Man mener også, at det allerede nu er berettiget at påbegynde opførelsen af en sådan, og at det ikke behøver at udsættes yderligere.

Saltfiskproduktionen giver alt for lidt produktionsfremgang i forhold til arbejdsydelsen fra fiskernes side. Den er efter min mening årsagen til, at fiskeproduktionen i mange år er stagneret på et niveau på 10 000-11 000 t årlig. Produktionen forøges ikke i forhold til bevillingerne, selv om vi bygger store salterier. Den giver alt for små indhandlingspriser i forhold til arbejds-

ydelsen. Den har hidtil ikke virket fremmende på det søgående fiskeri, fordi den ikke kan forrente søgående materiel eller giver for lidt i overskud. Endelig giver fiskefiletfabrikationen større beskæftigelsesmuligheder, fordi hele fiskebehandlingen foregår i Grønland, mens saltfisken ikke behandles færdig på grund af, at vi ikke har tørrerier. Mærkeligt nok ligger det eneste tørreri for grønlandsk fanget fisk i København og gør ingen nytte for Grønland i beskæftigelsesmæssig henseende. Endelig, fiskefiletproduktionen giver langt sundere arbejdsvilkår, fordi det meste arbejde foregår i opvarmede rum, mens salthuse ikke opvarmes.

Jeg henviser til, hvor meget det har betydet for produktionens opsving i Sukkertoppen, da en filetfabrik med kontaktfryser byggedes på stedet. Det gav stødet til, at hele byen begyndte at arbejde med liv og lyst. Det gav stødet til, at de grønlandske fiskere omgående indledte søgående fiskeri med deres små både, fordi det nu betaler sig at drive et sådant fiskeri med de priser, der kan fås for havkatfiskeriet: 20 øre pr. kg for hel råfisk. Andre byers fiskere venter kun på en sådan chance til at indlede søgående fiskeri. Alene af beskæftigelsesmæssige grunde er det nødvendigt at bygge industrielle anlæg.

Af samme grund vil jeg foreslå en ændring med hensyn til en bevilling på 150 000 kr. til Godthåb salteri. Jeg foreslår, at bevillingen bruges til påbegyndelse af industrielle anlæg. Men det er naturligvis for lidt. Vi må have flere penge bevilget til det, eventuelt tage dem fra andre bevillinger. Erhvervsanlæggene i Godthåb, der nu har 2 500 indbyggere, er meget dårlige. Der er ingen anlæg ud over et salteri, og det kan vi ikke være bekendt. Allerede i 1949 har det grønlandske landsråd enstemmigt foreslået, at en fiskeribase med erhvervsanlæg placeredes i byen, der ligger centralt inden for rige fiskebanker ud for Vestgrønland.

Vi må her huske, at der den dag i dag ikke findes en fiskerihavn, hvor søgående fartøjer kan lande fisken i det 1 800 km lange Vestgrønland. En sådan findes ganske vist i Færingerhavn, men den betjener kun andre danske statsborgere og udlændinge. Ikke alene de lokale myndigheder og erhvervsforeninger i Godthåb, men også de